

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecătorii – Catan Liliana și Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 august 2022, în cauza penală în privința lui

Ciornîi Florin xxxxx, născut la xxxxx,
domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.03.2022 – 26.04.2022;

Instanța de apel: 30.05.2022 – 16.08.2022;

Instanța de recurs: 25.10.2022 – 01.02.2023.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din 26 aprilie 2022, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ciornîi Florin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 3 (trei) ani 8 (opt) luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de Carcea Nicolai, fiind dispusă încasarea din contul lui Ciornîi Florin în beneficiul lui Carcea Nicolai, suma de 1 300 (o mie trei sute) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la data de 02 martie 2022, aproximativ ora 13:00, Ciornîi Florin în timp ce se afla în domiciliul lui Carcea Nicolai xxxxx, anul nașterii xxxxx, care este pensionar și invalid de gr. I, situat în xxxxx, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, folosindu-se de starea de neputință a părții vătămate, i-a sustras de la ultimul în mod deschis mijloace bănești în sumă de 1 300 (o mie trei sute) lei, toate bancnotele cu nominalul de

100 lei, care se aflau în domiciliu sub o pernă de la patul dormitorului.

Ulterior, Ciornîi Florin realizând fapta infracțională de jaf s-a deplasat într-o direcție necunoscută. În astfel de circumstanțe, i-a cauzat părții vătămate Carcea Nicolai o daună materială considerabilă în sumă de 1 300 lei.

Astfel, acțiunile lui Ciornîi Florin, au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, *jaful, adică sustragerea în mod deschis a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Avocatul Gheorghită Arcadie în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Ciornîi Florin să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea apelului a indicat, că inculpatul Ciornîi Florin și-a recunoscut vina, acesta solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, precizând totodată că inculpatul dorește să restituie părții vătămate suma sustrasă, și că are posibilitate să restituie o sumă și mai mare, în calitate de prejudiciu moral.

De asemenea, a menționat că partea vătămată Carcea Nicolai a înaintat pretenții doar de ordin material, solicitând să-i fie restituită suma de 1 300 lei.

Totodată, partea apărării a precizat că deși prima instanță corect a reținut că inculpatul anterior a fost condamnat, totuși în privința acestuia sunt stinse antecedentele penale, iar la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu se află. Anterior inculpatul a fost condamnat pentru mai multe infracțiuni, la pedepse neprivative de libertate, pe care le executa la timp, fiind exclus de la evidența Biroului de Probațiune.

Astfel, a indicat partea apărării că inculpatul este fizic sănătos, apt de muncă, ceea ce atestă că poate să muncească în scopul restituirii sumei sustrase.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 august 2022, a fost respins apelul ca fiind nefundat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, astfel că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului Ciornîi Florin în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, *jaful, adică, sustragerea în mod deschis a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a menționat că vina inculpatului Ciornîi Florin în săvârșirea infracțiunii incriminate, a fost dovedită pe deplin prin probele administrate la materialele cauzei penale, la faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptată de prima instanță prin încheierea din 28 martie 2022.

De asemenea, reținând prevederile art. 61 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a precizat că pedeapsa aplicată lui Ciornîi Florin de către prima instanță este una echitabilă și nu contravine

prevederilor legale.

Instanța de apel a evidențiat faptul că la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Ciornîi Florin, prima instanță corect a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, de faptul că potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Ciornîi Florin face parte din categoria infracțiunilor grave, iar în calitate de circumstanțe agravante potrivit prevederilor art. 77 Cod penal, în privința lui Ciornîi Florin s-au stabilit – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru mai multe infracțiuni sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că în speță, nu s-au stabilit careva temeiuri pentru a considera că pedeapsa aplicată inculpatului Ciornîi Florin, este aspră, iar argumentele invocate în apel, nu reprezintă drept temei pentru stabilirea unei pedepsei neprivative de libertate în privința inculpatului.

5. Avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Ciornîi Florin, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Ciornîi Florin să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În argumentarea recursului menționează, că instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 79, 90 Cod penal, și nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

În opinia apărării, instanțele de fond au neglijat faptul că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Or, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului, iar pedeapsa sub formă de închisoare este una dintre cele mai grave pedepse și se aplică doar în cazurile când corectarea și reeducarea condamnatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

De asemenea, susține că instanțele de fond nu au examinat în mod obiectiv circumstanțele cauzei și eronat au aplicat prevederile art. 61, 75 Cod penal, iar în consecință, pedeapsa aplicată lui Ciornîi Florin este una prea aspră.

Astfel, consideră că scopul pedepsei penale poate fi atins și prin aplicarea în privința lui Ciornîi Florin a prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării invocă temeiul pentru declararea recursului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor, se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale stabilite inculpatului, temei care se subscrie pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Ciornîi Florin, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs, nu a fost motivat de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Sub aspectul temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că în opinia părții apărării, instanța de apel i-a aplicat inculpatului Ciornîi Florin, o pedeapsă prea aspră, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai *în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.*

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Ciornîi Florin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 3 ani 8 luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Așadar, referitor la dezacordul părții apărării cu pedeapsa stabilită inculpatului, Colegiul penal constată că instanța de apel corect a ajuns la concluzia că pedeapsa aplicată inculpatului Ciornîi Florin de către prima instanță, este una echitabilă și nu contravine prevederilor legale, iar în acest sens reținând faptul că prima instanță just a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, de faptul că potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Ciornîi Florin face parte din categoria infracțiunilor grave, iar în calitate de circumstanțe agravante potrivit prevederilor art. 77 Cod penal, în privința lui Ciornîi Florin s-au stabilit -

săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru mai multe infracțiuni sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Mai mult, se reține că inculpatul Ciornîi Florin, nu este la prima abatere de legea penală, iar fiind și anterior condamnat pentru săvârșirea diferitor infracțiuni, acesta nu s-a corectat și nu a tras concluziile corespunzătoare, săvârșind în continuare fapte interzise de legea penală, fiind deja o activitate infracțională.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal conchide, că pedeapsa aplicată inculpatului de către instanțele de fond, este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de către partea apărării, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 august 2022, în cauza penală în privința lui **Ciornîi Florin xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 martie 2023.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Catan Liliana

Guzun Ion